

We zeggen het maar even voor de zekerheid: printen is alleen toegestaan voor persoonlijk gebruik. Het is niet supersympathiek om dit artikel te verspreiden. Sterker nog: het is verboden. Gelukkig is het heel eenvoudig om anderen een Blendle-linkje te sturen. Delen kan dus altijd!

nrc.next
09-11-2016

36 keer per dag willen plassen, dat kan ook niet

In verpleeghuizen vertonen ouderen soms bizar gedrag, ziet Sarah Blom. Kijk liever hoe we daarmee kunnen omgaan dan je boos te maken over een plascontract.

Een dezer dagen werd ik als ouderenpsycholoog gebeld door *De Telegraaf*. Men wilde graag mijn mening weten over het zogenaamde plascontract. Als ouderenpsycholoog heb ik over veel zaken een mening, met name over het reilen en zeilen in het verpleeghuis.

Een plascontract? Interessant woord. Wie heeft deze term in het leven geroepen? Is het de familie, die zich kritisch heeft geuit over de omgang met zijn of haar naaste? Of het management van zorginstelling Careyn? Het woord heeft Nederland in ieder geval op zijn kop gezet.

Maar heel eerlijk, in het verpleegtehuis komt het voor dat een bewoner 36 keer per dag naar het toilet wil. Het moge duidelijk zijn dat dit niet haalbaar is. Een verzorgende kan iemand niet 36 keer naar het toilet brengen en dus wordt er een overleg gepland om te onderzoeken welke betekenis achter dit gedrag schuilgaat: kan een depressie een deel van de onrust verklaren? Is het een schreeuw om aandacht, die zijn uitweg vindt in de toiletgang ('Want pas dan word ik gehoord'), is er sprake van een traumatische gebeurtenis in het verleden waardoor het gedrag verklaard kan worden?

Zorg leveren is maatwerk en een plascontract waarin men drie keer per dag naar het toilet mag, is geen maatwerk. Drie keer per dag is inhumain en ethisch niet pluis.

Maar ligt het eigenlijke probleem niet veel dieper? Is de maatschappij wel klaar voor het verpleeghuis? Ik denk van niet. Vreemd gedrag, moeilijk gedrag, schaamtevol gedrag, het komt allemaal voor. Mensen die de hele dag roepen, schreeuwen, naar het toilet moeten, voorwerpen verzamelen, huilen, claimen, agressief zijn. Het hoort er allemaal bij. We zullen dit moeten accepteren. Wij allemaal.

Pas wanneer de maatschappij hiervan doordrongen is, ons beeld overeenkomst met de werkelijke situatie, kunnen we werken aan de broodnodige acceptatie van dit gedrag. Zullen we alsjeblieft stoppen met het wegpoetsen en onder het tapijt schuiven van bizar gedrag. Zodat de verzorgenden op verjaardagsfeestjes ook weer durven te vertellen dat ze in de zorg zitten, zonder zich voor hun prachtige beroep te schamen. Ja, ik ben ervan overtuigd dat enkel dan de verzorgenden werkelijk kunnen doen waar ze goed in zijn: zorgen. Zij zijn het die over de geweldige vaardigheid beschikken om te signaleren wanneer een bewoner naar het toilet moet en hier tijdig op in te springen. Daar hebben zij geen plascontract voor nodig. En indien iemand 36 keer per dag naar het toilet moet, zijn zij het die samen met familie onderzoeken hoe vaak het wel haalbaar is (bijvoorbeeld ieder half uur een toiletronde). Samen. Want drie keer per dag is inhumain. Een blaas laat zich niet temmen en afwijkend gedrag laat zich niet normaliseren met wurgcontracten. Amen.

Drs. Sarah Blom is ouderenpsycholoog en theatermaker.

♥ 2 lezers vinden dit een goed stuk.

Dit stuk las je voor € 0,29 via Blendle. Viel het tegen? [Vraag je geld terug.](#)